

SUOMEN TEOLLISUUSLEHDEN

KOTITAIDE

Huonesisustusta ja taideteolli- suutta varten

◻◻◻ IV vuosikerta ◻◻◻
VI ◻◻ Marraskuu ◻◻ 1905

Lukuisain tunnettujen ark-
kitehtien ja taiteilijain toi-
mittama ◻◻ ◻◻ ◻◻ ◻◻ ◻◻ ◻◻ ◻◻

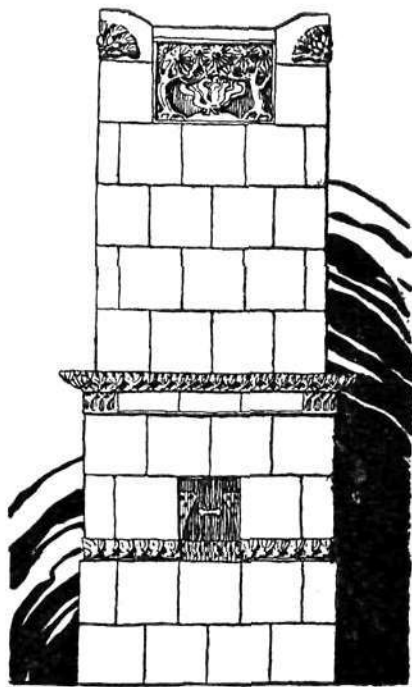
Vastaava toimittaja
Vilho Penttilä.

Toimituspaikka: Vladimirinkatu 9. * Auki 10-2. * Puhelin 644. * Postiosoite: Suo-
men Teollisuuslehden Kotitaide. * Tilaushinta 6 markkaa. * Ilmesty 8 numeroa
vuodessa vähintään 20 kuvaliitteen seuraamana. * Joulunumero on muita laajempi. ◻◻◻

SISÄLLYS: (KIRJOITUKSIA): ERÄS ITSEOPPINUT KOTITAITEILIJÄ, . . . YRKJÖ BLOMSTEDT.
◻◻◻ TAAVI JÄRVELÄISEN ELÄMÄNTYÖSTÄ . . . LAURI MÄKINEN. ◻◻◻ TAITEELLISIA LEIKKIKALUJA.
◻◻◻ (KUVITUS): ROUVA AURORA HIRNIN MUOTOKUVA. ◻◻◻ 2 KUVAA HÖYHENVIUHKOISTA Y. M.
HÖYHENSOMMITTELUISTA. ◻◻◻ TAAVI JÄRVELÄISEN MUOTOKUVA. ◻◻◻ 9 KUVAA TAITEELLISISTA
◻◻◻ LEIKKIKALUISTA. ◻◻◻

Turun Kaakeli- Tehdas

myy halvimmalla aivan
uusmallisia kotimaisten
arkkitehtien piirustusten
mukaan valmistettuja uu-
nia sekä saleja että ruoka-
saleja ja jokapäiväishuo-
neita varten.

Näyttelyvarasto
Helsingissä,
Iso Roobertinkatu 25.

Th. Wulff Paperi- ja Piirustus- tarpeiden kauppa

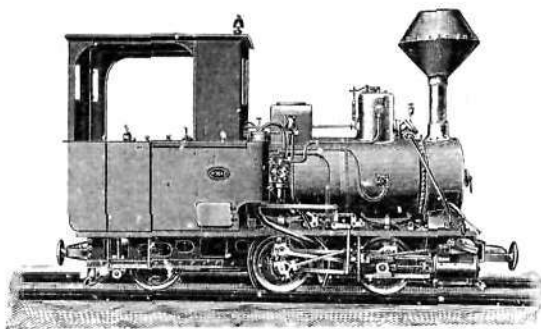
Helsingissä . Pohjois-Esplanaadinkatu 43 .

Raikenlaatuisia 1:ma Piirustustarpeita

halvimpiin hintoihin.

Veturitehdas Krauss & Comp.

Mynchen ja Linz a. D.

Toiminimi perustettu v. 1866.

Työntekijäin luku 1,200

Vetureita kaikkea suuruutta niinhyvin normaali- kuin kapearaiteisia ratoja varten.

Tenderivetureita »Krauss'en järjestelmää» niinhyvin pää-, sivu- kuin kapearaiteita varten.

4,400 veturia hankittu vuoteen 1901.

Toiminimi on hankkinut Suomeen 11 kapearaiteen veturia.

Pääasioimisto Suomessa:

Insinööritoimisto Zitting & C:o, Helsinki.

Ratakiskoja, pyöriä ja akseleja aina varastossa.

G. W. Sohlberg

— Helsinki — Metsästäjänkatu 4 —

Valmistaa kaikkia peltisevän ammattiin kuulu-
via rakennustarpeita, nimittäin vesikattoja mus-
tasta ja galvanoidusta pellistä, laskutorvia,
koneella tehtyjä polvia, vaasia, kolosseja, vii-
riä sekä muita sinkkikoristeita. Ilmaläppiä
(venttiiliä) eri kokoa ja mallia. Kylpyammeita
ja vedenlämmitysuunia. — Kirkkoihin kamii-
noita ja ukkosenjohteita.

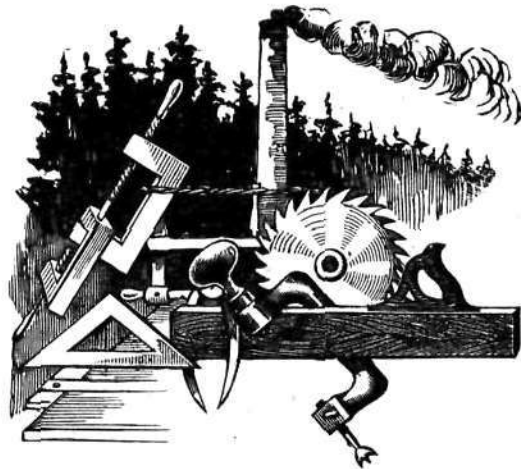
— Kaikki mitä huokeampiin hintoihin. —

Kustannus-arvioita ja hintaluetteloja lähetetään pyynnöstä.

HELSINGIN PUUSEPPÄTEHDAS-

Lastenkatok. 5 **OSAKEYHTIÖ** - Helsingissä -

Sähköosoite:
Puuseppä
Puhelin 13 55

Valmistaa
Huonekaluja,
Konttorin-,
Kirkkojen-,
Puotien- y. m.
sisustuksia.

Ikkunoita, Ovia, Parkettilattioita sekä kaikkia puu- ja nikkari-
alalle kuuluvia töitä.

Öllyjen ja Konetarpeiden sisääntuontiliike

Westerlund & C:o

Telef. 11 17 — HELSINKI — Telef. 11 17

Parhaimpia Kone-, Sylinteri- y. m. öljyjä. — Konsisteerirasvaa,
Vaseliiniä, Tärpättiä, Pakninkia, Konehihnoja, Trasselia, Nuo-
-raa, Presenninkiä -

- Ulkolaisia puulajeja, liimaa -
- armatuureja, ruiskuja y. m. -

Aksel Alanderin

Asianajotoimisto

Helsingissä Mikonk. 7

Telef. 18 72.

Toimittaa kaikellaisia laki-
asioita — välittää kiinteimis-
töjen kauppvoja — hankkii
lainoja — y. m. —

ERÄS ITSEOPPINUT KOTITAITEILIJJA.

(Rouva Aurora Hirn).

Rouva Aurora Hirn.

Kaikkilla kansoilla, yksinpä alhaisella sivistyskannalla elävilläkin, on havaittavissa viehätyshalu somistamaan kotiaan ja koristelemaan kotoisia kapineitaan. Tässä ilmenee kotitaiteen ensimmäiset alkeet. Onpa varmaa, että, samoin kuin taiteella yleensä, tällä somistelu- ja koristelutavalla on pyrkimys vaikuttaa lähimpään ympäristöön kodikkaan miellyttävästi ja kauneuspyydetä viehättävästi. Mutta kodin kaunistamisella on epäilemättä aikojen kuluessa ollut tärkeämpikin tehtävä. Vanhempain kaunistamiskyky ja koristelutaito on perintönä siirtynyt polvesta polveen kehittäen yhä jälkeläisten taidetarvetta ja tekotaidollisia taipumuksia. Koti on näin jo yksinään ulkonaisella asullaan jättänyt sen keskuudessa eläjiin tärkeitä kehittäviä vaikutelmia. Ja ne mielikuvat, jotka havainnollisista esikuvista kajastuvat katsojan silmän kautta hänen sieluunsa, ovat etenkin lapsuusijässä muita mielikuvia voimakkaammat.

Nykyään, jolloin taiteelliselle kasvatukselle kouluissa ja kotitaiteelliselle kehitykselle yleensä omistetaan erikoista huomiota, on opittava antamaan arvoa semmoisille yksityisille harrastuksille, jotka tarkoittavat tämän aatteen toteuttamista. Perheen piirissä olkoon tällaisilla taidepyrkimyksillä yhtä korkea päämaali, kuin konsanaan tietoooppi- ja n. s. yleissivistysharrastuksilla.

Ei ole epäilemistäkään, etteikö kodin kaunistamiseen ja taidetarpeen tyydyttämiseen omissa kotoisissa oloissa olisi kaikkialla tilaisuutta, kunhan vain ymmärrettäisiin hyväksikäyttää niitä, monasti vähäpätöisiltä näyttäviä raaka-aineita ja koristeaihteita, joita ympäristö kulloinkin tarjoaa. Luonnon monimuotoiset ja moniväriset aiheet

ovat omiansa tähän käytettäväksi, jos silmämme niihin oppii huomiota kiinnittämään. Taito sovelluttaa ja käyttää luonnonaihteita taiteellisiin teelmiin voidaan monasti saavuttaa tilapäisten havaintojen, itsenäisten kokeiden ja erittäinkin harrasten harjoitusten avulla.

Tahdon tässä esittää valaisevan esimerkin siitä, mitenkä luonnon kauneuden ihailu ja halu koristaa kotia luonnonaiheista syntyvillä kaunoteoksilla on voinut johtaa henkilön kehitystä itsenäiseksi »kotitaiteilijaksi», joka on saavuttanut mainetta oman maan rajojen ulkopuolellakin.

Tämä erikoistaiteilija alallaan on rouva *Aurora Hirn*, o. s. Westzynthius Jyväskylässä. Hänen taide- eli paremmin taideteollisuusalaansa kuuluvat kaikellaiset höyhen-, olki-, kalansuomu-, tuohi-, y. m. teokset, joista erityisesti taiteellisesti tehdyt, erivärisistä höyhenistä sommitellut maisemataulut ja komeat »kukkavihkoset» ovat huomiota herättäneet luonnollisuutensa, koristavan kauneutensa ja ihmeellisen tekniikkansa tähden.

Mutta antakaamme ensin iäkkään kotitaiteilijan — hän on syntynyt kesäk. 1 p:nä 1833 — itse omalla elävyydellään kuvaella, kuinka hän aloitti »taiteilija-uransa».

Rouva Hirn on tästä kertonut:

»Kun veljeni luutnantti, sittemmin översti Westzynthius, joka v. 1853 oleskeli Odessassa, oli keväällä kotiutunut, huvitteli hän tapansa mukaan yhdessä ystävänsä, innokkaan metsästäjän, Julius v. Wrightin kanssa käymällä vesilintuja ampumassa. Se oli toukokuussa, jolloin linnut ovat pukeutuneet häöpukuunsa. — Ei tiedetty niiden rauhotuksesta mitään, sillä silloin sai niitä vielä ampua keväisinkin. — Hän oli tuonut niitä kotiin ison joukon paistiksi. Ne olivat välkkyvärintaisia, pehmeähöyhenisiä, ja äitini huomiota ne erityisesti kiinnittivät, sillä hän piti paljon kauniista höyhenistä. Hänellä olikin tapana niitä keräillä ja sitoa kimppuihin. Hän kokoili erikseen pitkät, komeat sulat ja kirjavat, eriväriset höyhenet ja hän löysi niissä paljon kauniita. Kun palvelijat kynivät lintuja, menin kyökiin. Kopeloin höyhenkopassa etsien kauniita

höyheniä. Silloin sattui käteeni yhteensykestyneitä niskahöyheniä. Otin ne sormieni väliin ja kun niitä silmäilin, huomasin, että ne muodostivat kukan, kauniin kiiltävälehtisen neilikkakukan. Ihastuin tästä keksinnöstä; hain vispilän varvun ja lankaa palvelijain ompelukorista sekä sitaisin höyhentukkoni rihmalla varpuun. Tein useampia kukkia. Pehmeistä siipisulista, jotka vivahtivat viheriään, muodostin lehtiä. Näin sain kokoon pienen kukkakimpun, jonka vein äidille. Äiti tästä hyvin ilostui, samoin veljeni; ja kukkakimppuni pantiin vaasiin kaikkien nähtäväksi. Jatkoin höyhenkukkain tekoa valikoidulla tarkemmin höyhenet ja koetin yhä suuremmalla huolella niitä valmistaa. Kun teokseni alkoivat herättää vieraittenkin huomiota, päätin asettaa niitä näytteille».

Näistä näytteille asetetuista teoksista sai suuri komea kukkavihko, jota ohella oleva kuva esittää, kunniadiplomin v. 1860 »af Kejslerliga fria ekonomiska sällskapet» sen Moskovassa toimeenpanemassa näyttelyssä. Vihkosessa, jonka vaasi on taiteellisesti tehty männynkävyistä, on kokoonkerätty mitä vapaimpaan sikermään upeita, valkeita ruusuja, neitsyeellisiä narsisseja, viehkeitä valkoliljoja, mansikankukkia ja nuokkuvia punaposkisia mansikoita. Kaikki, yksinpä kasvien lehdetkin, ovat oikeata luonnon taidetta.

Myöhemmin rupesi rouva Hirn sommittelemaan höyhenistä prässätyitä kukkakoristeita ja kokonaisia talvi- ja kesämaisemia. Näissä näemme kuvattuna idyllisiä, punaseksi maalattuja mökkejä ja tuulimyllyjä, komeita kuusikkoja, mäntyjä ja kauniita koivikkoja. Niissä myös jylhiä Päijänteen kalliomaisemia, kohisevia koskia myllyineen ja siltoineen, pumpulipehmeän lumivai-

pan peittämiä talvimaisemia, j. n. e.; kaikki nämä mitä elävimmän esitettyinä yksinomaan erivärisillä höyhenillä, — vain taivas esiintyy maalattuna. Harvinaisen suurta kärsivällisyyttä, käsien näppäryyttä, väriaistia ja älykästä kekseliäisyyttä on täytynyt olla näiden taideluumien tekijällä. Hämmästyttävän tarkkaa miniatyyrityötä on niissä pienoisissa medaljonkitauluissa, joita on kuvattuna hänen kotinsa seinältä otetussa ryhmäkuvassamme. Tämä kokoelma kuvastaneekin rouva H:n syvimpiä taide-aatteita ja hänen hellimpiä, äidillisiä kotitunteitaan. Ne ovat tulevan kotitaitelijan sisimpiä rakkauden ilmaisuja. Niissä näemme sydänlahjoja, joita armas äiti on valmistanut muistoksi rakkaille pojilleen heidän nimi- ja syntymäpäiväkseen, tai näiden suoritettua ylioppilas- t. m. tutkintonsa. Milloin ne puhuvat uhkuvaa ylistystä, kaunista kiitollisuutta ja kunnioitusta, milloin kehoittavat, kuten nuo kauniit maisemat, isänmaan luonnon ihailmiseen.

Kuka voikaan kuvitella kaikkia niitä tunteita, jotka ovat äidinpovessa liikkuneet hänen niihin valaessaan suurella vaivalla ja hartaudella sisimpää, rikasta henkeään, oman itsensä hienointa olemusta?

Rouva Hirnin höyhentaulujen tekotaidollisista salaisuuksista olkoon tässä muutamia mainittu osoitteeksi siitä, mitenkä monipuolista valintaa ja työtä niiden teossassa esiintyy:

Vuoria valmistetaan *kotkan* ja *huuhkaimen* siivistä ja pyrstöstä.

Kallioita, pienempiä ja suurempia, saadaan *kurjen* ja *kukon* siipisulista, mutta on valikoitava semmoisia, joissa toinen puoli on tummempi, toinen vaaleampi; näitä värjätään tarpeen mukaan.

Maata ja *ruohoa* eri vivahduksissaan ku-

vaamaan käytetään *joutsenen, kukon tai riekon* höyheniä värjättyinä.

Färvä ja *vettä* yleensä kuvaavat parhaiten keväisen *heinäsorsan* siipisulat, mutta nykyisin, kun ei enää saa ampua näitä, käytetään *teeren* siipisulkien nurjaa puolta; nämät on vaalean tai tumman siniseksi värjättävät. Erityisesti ne myös soveltuvat m. m. koskien kuvaamiseen.

Puut tehdään pääasiassa *kukon* siipi- ja *papukaijan* siipi- ja pyrstösulista tai myöskin *kurjen* siipihöyhenistä. Sopivampia ovat ne sulat, joiden toinen syrjä on vaaleampi, toinen tummempi; siten näyttää puun toinen puoli aurinгон valaisemalta, kun toinen on varjossa. Miksi puulajiksi höyhen soveltuu, riippuu sen muodosta. Myöskin värjätään höyhenet eri tavoin, »*koivut*» vaaleammiksi, »*havupuut*», kuusi ja mänty, tummemman vihreiksi.

Syys-lehtipuuta ja kauniita ruohokenttiä — värillisiä — saadaan *papukaijan* höyhenistä. — Vuosittain tulee Helsingistä rouva H:lle lähetys papukaijan höyheniä eräästä perheestä, jossa on papukaija. — Yleensä höyhenpuut ruusataan veitsellä, jotta ne tulisivat luonnollisiksi ja tässä onkin muuten suurin työ.

Kivet, savupiiput y. m. s. ovat vaikeat aikaansaada, niin että usein saa tuntikausia etsiä sopivia höyheniä.

Raunioita ja *koluisia kallioita* sommitellaan *huuhkajan* tähtisulista.

Savu saadaan valkeista *untuvista*.

Monenlaiset muut pienet esineet ja vaihtelevat värivaikutteet sekä varjot tehdään kaikenlaisista pienistä höyhenistä ja sulista. — *Taivasta* on miltei mahdoton kuvata höyhenillä, vaan on se maalattava öljyvärillä, siten että pumpulitukolla hierotaan sulavasti yhteensointuviksi esim. iltaruskon moninaiset värvivahdukset.

»Silloin oli minulla ilonhetkiä» — huomautti rouva H. allekirjoittaneelle — »kun sain Kaukaasiasta eräältä översti Gustafssonilta fasaanin ja kalkkunan!» Näiden höyhenistä löytää näet höyhentaiteilija kokonaisen aarreaitan.

Mutta paitsi edellämainittuja höyhentöitä on rouva Hirn yritelty näppärillä käsillään muitakin »rakennusaineita» käyttelemään. M. m. on hän tehnyt kauniita tuohiteoksia, olkitöitä (sieviä kukkaornamenttejä ja laukkuja eriväriselle vaatepohjalle), »pajunkissoista» kalansuomuista ja korinpalasista kokoonpantuja koristekompositio-

TAAVI JÄRVELÄISEN ELÄMÄNTYÖSTÄ.

(1859—1905).

»Opettaja alkoon tyytykö toimitet-
tuun työhön, joka ei täydellisesti vastaa
määrättyjä vaatimuksia. Tätä ohjetta
täytyy opettajan jo ensimmäisten kirjainten
synnyttämisestä järkähtämättömällä
uutteruudella ja lujuuudella noudattaa».

Uno Cygnaeus.

Laajaperäinen, kauvaksi tähtäävä työ tehtiin Suomen kansakoululaitosta aikanaan suunniteltaessa. Ei joutunut tällöin myöskään sattuman kautta veiston opetus työhjelmaan. Uno Cygnaeus, A. F. Soldan y. m. »aatteiden mie-

het» oivalsivat jo 44 vuotta sitten, että kansan käsityötaidon elvyttämiseksi olisi perinpohjaiseen uudistustyöhön ryhdyttävä. Samalla kun käsityöitten teko tukisi muuta kasvatustyötä kan-

sakoulussa, antaisi se kansalle käsityötaidon aakoset, joita hyvällä perustuksella seisoen olisi helppo järkiperaisesti koti-oloissa kehittää.

Tämä käsityöitten kaksinainen tarkoitus ei kuitenkaan ollut niinkään helposti saavutettavissa. Alkuaikoina, ilman kokemusta kun vielä oltiin, tietysti varsinkin kasvatusopillisessa suhteessa paljon hairahduksia aiheutui. Käsityöitten käytännölliselle merkitykselle pantiin yleensä liian suurta painoa. Koettaessa oppilaitten kanssa suoriutua vaikeimmistakin tehtävistä, ei aakkosia monastikaan keretty kylläksi perusteellisesti oppia.

Päästyään Sortavalan seminaarista v. 1886, otti Taavi Järveläinen elämäntyökseen edistää kansakoulujemme käsityöopetuksen kasvatusopillista kehittymistä.

Ensi rakkautensa käsityöihin sai Järveläinen jo seminaarissa opiskellessaan, jolloin hän m. m. jonkun aikaa asui opettajansa, lehtori E. Mäkinen luona. Jouduttuaan v. 1888 käsityöopettajaksi Wiipurin kansakouluihin, sai hän tilaisuuden mieli-alaansa tutkia. Tällöin tuli hän yhä enemmän vakuutetuksi siitä, että kasvatusopillisen käsityöopetuksen järjestämiseksi maassamme olisi uusia suuntia kokeiltava.

neja y. m. Hänen ammattitaitoaan ja tuotantonsa arvoa todistavat osaltaan monet tunnukset näyttelyistä koti- ja ulkomailla. Mitaleja on hän saanut Tukholman näyttelyssä 1866 ja Helsingissä 1876. Diploomeista mainittakoon, paitsi Moskovassa saatua, Kööpenhaminassa 1888 ja Pariisiin maailmannäyttelyssä 1900 ansaitut palkinnot. Jyväskylän Kotiteollisuusnäyttelyyn 1900 hän vielä vanhoilla päivillään otti osaa moniaalla ihaillulla teoksella.

Epäilemättä rouva Hirnin kotitaiteelliset harrastukset ja luonnonaiheiden tarkka tutkiminen ovat hänen lähimpään ympäristöönsä kehittävästi vaikuttaneet. Lieneepä esim. hänen poikansa, tarkoista mikroskooppisista tutkimuksistaan tunnettu kasvien tutkija, tohtori K. Hirn perinyt äidiltään rakkautensa luontoon ja suurta kärsivällisyyttä kysyvän luonnonsalaisuuksien tutkimisharrastuksensa.

On vahinko, ettei kukaan ole onnistunut opimaan rouva Hirnin taidetta, niin että tämä kotitaiteen haara voisi edelleen pysyä elossa. Niiltä henkilöiltä, parilta naiselta, jotka hänen luonaan ovat »opissa» olleet, on nähtävästi puuttunut avointa silmää, herkkää kaunoaistia, kär-

sivällisyyttä ja kätevyyttä, jota vaaditaan tämänlaisessa taideteollisuudessa.

Olkoot nämät rivit ja rouva Hirnin antama hyvä esimerkki kehoituksena monelle perheenäidille ja yksityiselle kotitaiteen suosijalle harjoittamaan itsekasvattavaa ja ympäristöön vaikuttavaa luonnonaiheiden tutkimista ja sen somittelemista kodin kaunistamiseksi.

Yrjö Blomstedt.

TAITEELLISIA LEIKKIKALUJA.

Yhä enemmän on viime aikoina ruvettu kiinnittämään huomiota lasten taidekasvatukseen. Siten on tultu panemaan arvoa lasten leikkikalujen taiteelliseen asuun. Jo on meilläkin tehty yritys tällä alalla. Taiteilijaseura julisti viime keväänä kilpailun taiteellisten leikkikalujen saamiseksi, mutta se ei antanut toivottuja tuloksia. Meillä ei näytä vielä olevan oikein selvillä suunta ja päämäärä, jonne olisi pyrittävä. Onkin luonnollista, sillä tällainen työ vaatii pitempiaikaista kehitystä, uutteraa esteettistä ja psykologista tutkimusta ja kokeilua.

Tutustuakseen vastaaviin virtauksiin naapurimaissa teki Järveläinen näihin aikoihin opintoretken Ruotsiin, Tanskaan ja Saksaan.

Leipzigiläisen professorin Götzen horjumattomat vaatimukset käsityöopettajain huolelliseen kasvatustavalliseen kehitykseen nähden, samoin kuin tanskalaisen Mikkelsenin luokkakoetus-systeemi, tekivät Järveläiseen pysyvän vaikutuksensa; mutta enimmänsä löysi hän kuitenkin mieleisiään aatteita Otto Salomon'in käsityöseminaarista Näs'sissä.

Salomon enemmän kuin tuskin kukaan muu pani pääpainon alkeisharjoituksille, käytännölliset tulokset toisarvoisina pitäen. Oppilaita oli kehitettävä mitä tunnollisempaan itsenäisyyteen ja sen vuoksi asetettava työt niin yksinkertaisia ja selväpiirteisiä, että oppilaat omin voimin saattoivat asteelta toiselle kohota.

Kotimaahan palattuaan ryhtyi Järveläinen uudella innolla käsityöopetus-asiaa ajamaan. V. 1891 julkaisi hän ensimmäisen laajemman mieltemänsä »käsityön opetuksesta» ja jatkoi niitä sittemmin varsinkin »Kansakoulu Lehden» palstoilla. Täten sai hän aikaan hyvin tarpeellisen mielipiteitten vaihdon tästä tärkeästä asiasta, jota tätä ennen aivan liian vähän oli meillä julkisuudessa kohenneltu.

Samaan aikaan laati Järveläinen esittämiinsä mielipiteisiin perustuvan mallisarjan piirustuksi-

neen. Johdonmukaisena mielipiteilleen laati hän esineet varsin yksinkertaisia. Uutuutena esiintyivät siinä m. m. selittävät välimallit. Myöskin työkaluissa teki hän tarpeelliseksi katsomiaan uudistuksia.

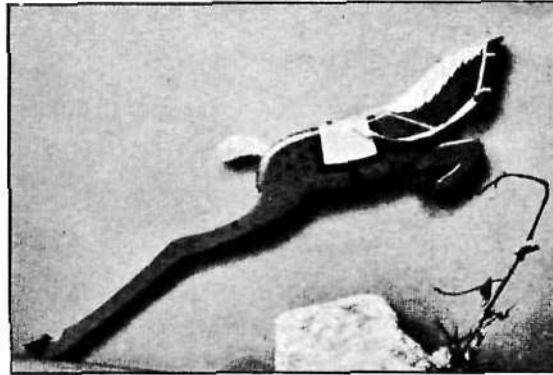
Paljon kannatusta saavuttivat jo Järveläisen ensimmäisetkin reformiharrastukset, joskin eräitä niistä sitkeästi vastusteltiin. Eikä mestari aikaa myöten kaikkia itsekään pysyväisiksi hyväksynyt, vaan kehittäessään mielipiteitään, muunsi mallisarjaansakin, josta viimeinen laite vasta tänä vuonna ilmestyi.

Selväpiirteisen järjestelmällisyytensä vuoksi on näistä mallisarjoista, käsityöopetustamme edelleen kehitettäessä, pitkäksi aikaa paljon opittavaa. Enemmän kaupunkilais-oloja silmällä pitäen laadittuja esineitä ei tekijä taasen olekaan tahtonut orjallisesti noudatettaviksi asettaa. Päin vastoin kuulumme vainajan viime aikoina yhä havainnollisemmin esittävän sitä mielipidettä, että muotoihin nähden olisi opettajain mikäli mahdollista otettava huomioon paikkakunnallisia olosuhteita, mutta johdonmukaisesta metodista ei tingittävä.

Vuodesta 1892 alkaen oli Järveläisellä kuolemaansa saakka leipävirjana taloudenhoitajan toimi Lapinlahden sairaalassa. Tämänkin huolekkaan homman sivussa kerkesi hän monia mielitehtäviään harrastamaan. Niinpä perusti hän

Taidejulkaisu »Die Kunst» antaa Joulukuun numerossaan useita kuvia uudemmissa taideleikkikalusta. Olemme ottaneet niistä muutamia suomalaisille lukijoillemme nähtäväksi toivossa, että ne opettaisivat meikäläisille jotakin siinä, millaisiksi me teemme lastemme leikkikalut.

Jo sana »leikkikoulu» ilmaisee, ettei ole kysymyksessä mikään vahakabinettilaitos, joka jäljittelee todellisuutta koneellisen tarkasti. Sellaisiksi ovat leikkikalumme nim. muodostuneet näinä viimeaikoina, jolloin teknilliselle reproduktionille on tuskin mikään mahdollista. Ne vaikuttavat ensi näkemällä lapsiin ihastuttavasti, mutta pian antavat kyllästyksen. Onko siihen syynä lapsen aina uutta haluava mieli? Osaksi, mutta siihen vaikuttaa suuressa määrässä se, että ne *eivät anna tilaa vapaalle mielikuvitukselle*. Ne sanovat ja antavat yhdellä kertaa kaikki. Tarjoilla muodoillansa ne sitovat lapsen mielikuvituksen. Ne ovat aina samoja eivätkä voi mukautua lapsen eri mielentiloihin.

Keppihevonen.

(Die Kunst).

Tässä suhteessa ovat uudet leikkikalut sitävas-
toin tuoneet jotakin uutta lapsille. Ne ovat leikkikaluja, joita lapset voivat pitää pelkäämättä, että ne helposti menevät rikki. Ja tekotapakin osoittaa mitä tarkoitusta varten ne ovat olemassa. Muodot ovat yksinkertaisia ja useasti jäykkiä eikä niitä ole paljon tuhattu, ainoastaan sen verran kuin mielikuvitus tarvitsee johduksensa näkemäänsä esiin luonnossa. Tämän kautta säilyy lapsen mielikuvitus vapaampana, Lampaitten paimenella (katso kuv.) on ainoastaan pyöreä avara sadetaki ja hattu päässä. Muuta hän ei tarvitse. Kun hänellä ne on, niin hän on paimen.

Vähillä muodoilla on koitettu tuoda esille se mikä on eniten luonnetta kuvaavaa. Se riittää lapsille panemaan heidän mielikuvituksensa liikkeelle. Todellisuudesta saadut mitot täydentävät leikkikalun antaman kuvan. Miten elävästi eikö tule mieleen kesäinen muisto sorsasta poikueineen, jonka näki iloisesti keinuvan järven laineilla, kun katselee leikkikaluja kuvassa. Lam-

Helsingissä käsityönopettajakoulun, joka kuitenkin Suomen yleisen käsiteollisuusyhdistyksen hoiteisiin jouduttua muodostui huomatuksi huonekalu-ammattikouluksi ja vaikutti edelleenkin jonkun aikaa hänen johdolla. Kehittyneemmän puuteollisuuden kanssa joutui Järveläinen niin ikään tekemisiin Helsingin Puuseppätehdas Osakeyhtiön osakkaana ja myöhemmin isännöitsijänä.

Sittemmin on Järveläinen osaksi saanut tyydyttää haluaan toimia käsityönopettajain kehittämisen hyväksi, Koulutoimen Ylihallitus kun on häntä ajoittain käyttänyt tätä varten muodostettujen kesäkurssien tarkastajana. — Syysluku-
kauden 1894 hoiti hän käsityön lehtorin viransijaisuutta Jyväskylän seminaarissa.

Käsittäen vilkkaamman vuorovaikutuksen aikaansaamisen tärkeyden hajallaan asuvien käsityönopettajiemme välillä oli vainaja innokkaimpana ajamassa sitä hanketta, että Kotitaiteen B-osastosta saataisiin käsityönopettajain äänenkannattaja.

Tilajain puutteen takia jaksoi tämä lehti kuitenkin vain vuoden päivät vaikuttaa, saaden kuitenkin jo sinäkin aikana Järveläiseltä jonkun pirteän kyhäyksen.

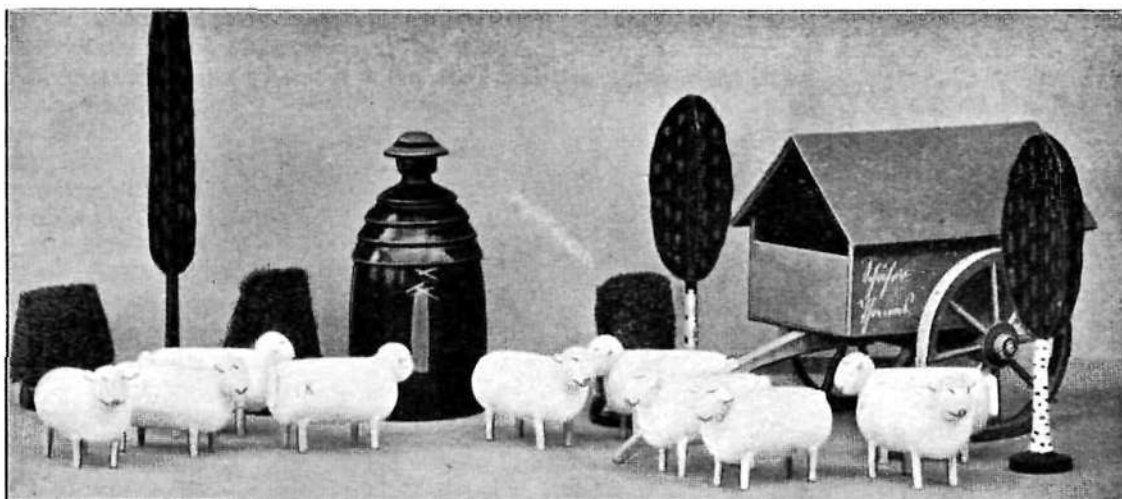
Kun viime vuonna olimme tilaisuudessa erään toisen innokkaan käsityöharrastajan kera yhdessä Järveläisen kanssa työskentelemään muutamassa komiteassa, joka tarkoitti toimenpitei-

den harkitsemista maamme yleisen käsityötaidon kohottamiseksi, tulimme entistä elävämmin havaitsemaan sen palavan innon, joka Järveläisessä tämän asian edesauttamiseksi kyti. Pitkät talvi-illat yön selkään pakinoituamme, löimme kätet kätehen päätöksellä koettaa saada aikaan koko maata käsittävä osuustoiminnallinen käsityönharjoittajain yhdistys sekä oma äänenkannattaja, »Veistäjä»-lehti.

Se yhtenäisyyden puute, joka meitä suomalaisia yhä niin hajalleen silpoo, on toistaiseksi estänyt näitten, kuten monien muittenkin yrittelyjen kokoomis-aikeitten toteutumisen. Haittaa yhteistyöllemme tekee varsinkin innostajan semmoisen kuin Taavi Järveläisen manan maille muutto. Ja on siellä tuonen tuvilla jo monta muutakin, vielä taannoin joukossamme toiminutta veistoniekkää. Eivät he enää höylätöitten järjestyksestä enemmän kuin kapustan kaaputtamisestakaan väittele. Kokemuksistaan haastelevat he rauhassa siellä ja toivomuksensa meille lähettää tahtoisivat, että sovussa yhteiseen asiaan veistäjän käsin tarttuaisimme mekin, edesmenneitten kuten eläneittenkin tekemälle työlle oman arvonsa antaen, toinen toisellemme opiksi olisimme.

Lauri Mäkinen.

era

Lammaslauma ja paimen.

(Die Kunst).

paat kuvassa näyttävät osatun muotonsa kautta niin villaisen pehmeiltä vaikka ovatkin puusta veistetyt.

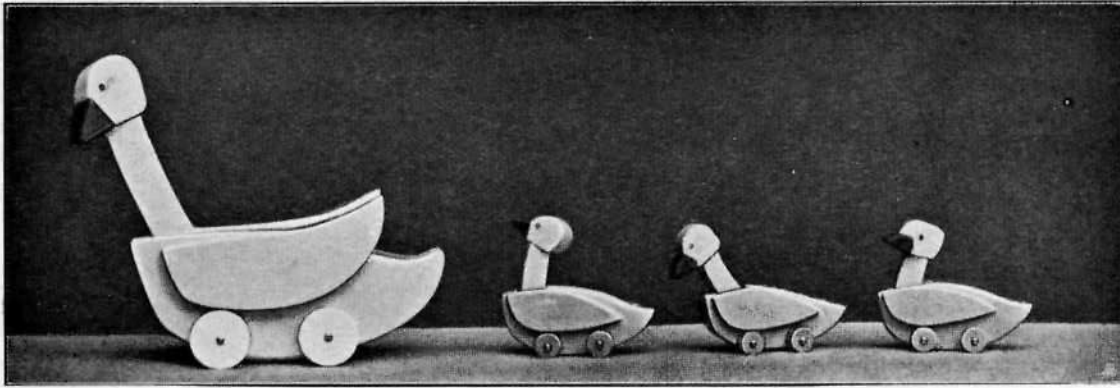
Emme tahdo sanoa näitä täydellisiksi; mutta

ne voivat viitata meille suuntaa ja antaa ajatuksia. Vältettäköön kuitenkin ulkomaisen matkimista. Meillä on oma kansallisuontemme, joka itsenäisenä synnyttää ehkä aivan toisenlaisia muotoja.

Hanhipaimen.

(Die Kunst).

Ankkapoikue.

(Die Kunst).

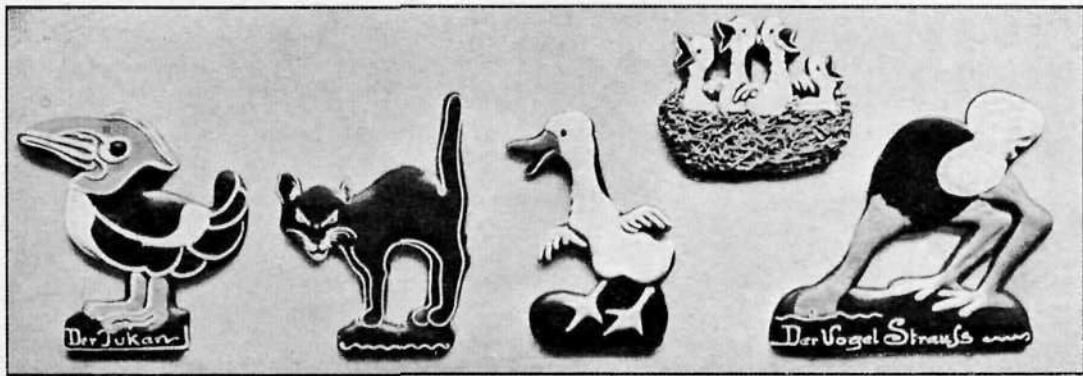
Markkinat.

(Die Kunst).

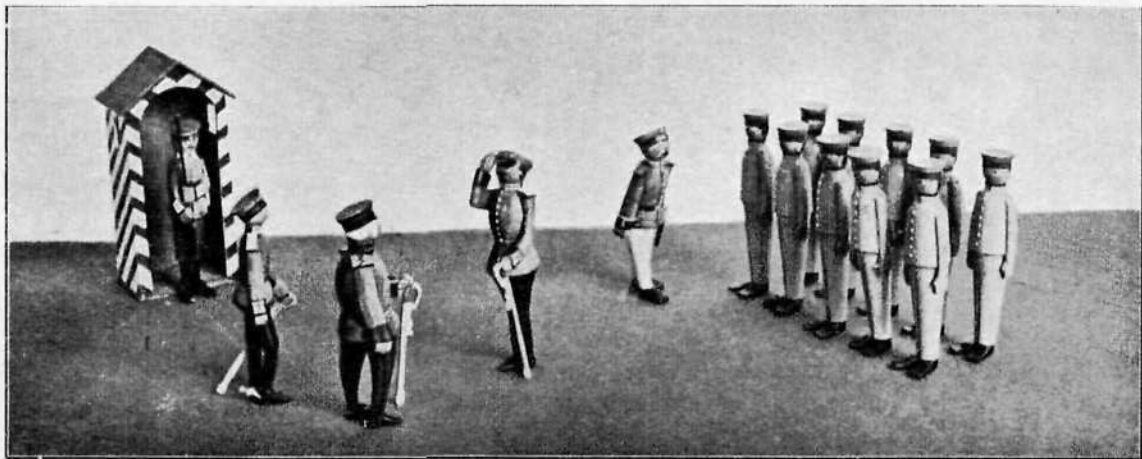
Joulun edellä.

(Die Kunst).

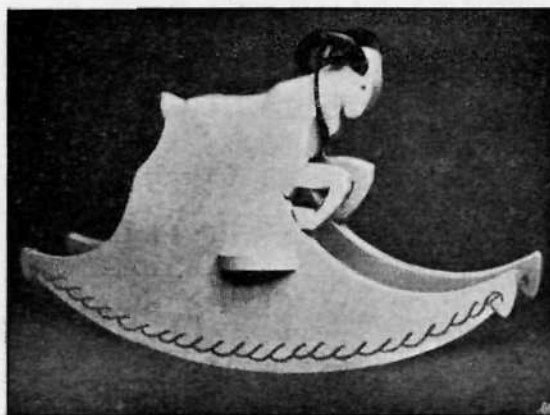
Piparkakkumuotoja.

(Die Kunst).

Sotilaita.

(Die Kunst).

Keinupukki.

(Die Kunst).

Neuvo- ja Uutisosasto.

Englannissa käytettyjä puupetsejä. Englannissa käytetyt petsivärit eroavat muualla tavallisesti käytetyistä siinä, että sikäläisissä väreissä on side-ainetta joka kuivaessaan tulee liukenemattomaksi, joten väri kiinnittyy puuhun pysyvämmiin kuin muissa maisissa käytetyt petsit, joista tuo side-aine puuttuu. Sideaineena on keittämällä saatu shellakka-booraksi-liuos; väri aineet pannaan kuumaan liuokseen ja kuumennetaan kunnes ne ovat liunneet. Annetaan sen sitten kylmetä. Siivilöidään liinavaatteen läpi ja pannaan pulloihin, missä ne, hyvin suljettuina, säilyvät vuosikautia.

Eebenholtsipetsiä: 27 kg vettä, 2,7 kg jauhetta granaattishellakkaa, 1,55 kg jauhetta booraksia, 45 kg vedessä liukenevaa tervaväriainetta.

Pähkinäpuupetsiä: 22,5 kg vettä, 2,25 kg jauhetta granaattishellakkaa, 1,13 kg jauh. booraksia, 0,466 kg vedessä liukenevaa tervaväriainetta (pähkinäruskeata).

Tammipuupetsiä: 27 kg vettä, 2,7 kg jauh. oranssi-shellakkaa, 1,35 kg jauh. booraksia, 0,47 kg ved. liuk. tervaväriainetta (tammiruskeata).

Kuusipuupetsiä: 36,5 kg vettä, 3,65 kg jauh. miedonnettua shellakkaa, 1,80 kg jauhettua booraksia, 0,372 kg ved. liuk. tervaväriainetta (kuusipuuruskeata).

Satinipuupetsiä: 27,5 kg vettä, 2,75 kg jauh. miedonn. shellakkaa, 1,38 kg jauh. booraksia, 0,465 kg ved. liuk. tervaväriainetta (satinikeltasta).

Mahognipuupetsiä: 27,5 kg vettä, 2,75 kg jauh. oranssi-shellakkaa, 1,38 kg jauh. booraksia, 0,560 kg ved. liuk. t. v. a. (mahognipunasta).

Vihreitä petsiä: 27,5 kg vettä, 2,76 kg jauh. gran.-shell., 1,13 kg jauh. booraksia, 0,37 kg ved. liuk. vihreätä tervaväriainetta.

Ruusupuupetsiä: 22,5 kg vettä, 2,35 kg jauh. gran.-sh. 1,13 kg jauh. booraksia, 0,67 kg ved. liuk. t. v. a. (ruusu puuta).

Poppelipuupetsiä: 22,5 kg vettä, 2,25 kg jauh. miedonn. shell., 1,13 kg jauh. booraksia, 0,418 kg ved. liuk. t. v. a. (poppelipuuväriä).

Sinistä puupetsiä: 27,5 kg vettä, 0,9 kg vahvaa etikkaa, 3,6 kg jauh. oranssi-shell., 1,8 kg jauh. booraksia, 0,39 kg ved. liuk. sinistä tervaväriai-

Konttoritarpeita

Kirjepaperia &

Kirjekuoria - - -

suuri valikoima

Dahlbergin Paperikaupassa.

Aleksanterink. 15 &

P. Esplanadink. 23

WILH. ANDSTÉNIN

TEHDAS . . .

OSAKEYHTIÖ

. PERUSTETTU 1842. .

Tehdas on yhä edelleen jo ennestäänkin suuremmoisena, erilaisia malleja olevien kakluuniensa näyttelyyn lisännyt joukon komeita ja uusi-aikaisempia malleja, jotka ovat valmistetut useiden

maamme etevimpien taitelijain ja arkkitehtien piirustusten mukaan. Rakentava yleisö alkoon sentähden jättäkö käymättä näyttelyhuoneustoissamme tehtaalla. Raitiotievaunut seisautuvat portille. Tilaukset suoritetaan heti. Hinnat kohtuulliset. Kustannusarvioita pyydettyessä.

Wilh. Andsténin

Tehdas Osakeyhtiö.

KANSIA

Kotitaitteen 1904

vuoden vuosikertaa varten on saatavana lehden konttorissa. Hinta 1: 50.

SUOMEN GUMMITEHDAS OSAKEYHTIÖ HELSINGISSÄ

suosittaa tuotteitaan:

Gummi-kalossia		Gummi-hihnoja eli remmiä
Gummi-arheilukenkkiä		Gummi-laattoja
Gummi-letkuja		Gummi-valsia
Gummi-venttiilejä		Gummi-renkaita ja raamia
Gummi-pallo s:a	Tehtaan leima.	Gummi-mattoja y. m.

Block-, Miesreikä-, Tuks- ja Jenkin'in pakkauksia, n. k. Amerikkalaisista höyrypakkauksista — parasta kaupassa löytyvää — sekä valmistaa muutoin kaikkia gummi-alalle kuuluvia töitä pikaan ja huokealla.
Hintaluettelo lähetetään pyydettyessä vapaasti.

H:gin Uusi Rautasänky-Tehdas

Polsa & Sjöstedt

Myymäla: Aleksanterinkatu 50.

Puhelin 36 30

Valmistaa:

rautasänkyjä kaikkia eri malleja, myöskin tilauksen mukaan. - - Patjoja y. m. - - - - -

JULIUS TALLBERG.

VARASTO UUDENAIKAISIA HUONEKALUHELOJA

KULLATTUA KUPARIA, MESSINKIÄ, NIKKELIÄ Y. M.
ERI MALLEJA PIIRUSTUSTEN MUKAAN TOIMITETAAN MITÄ PIKIMMIN
TEHTAALTA

ERILAATUISIA HUONEKALULUKKOJA

RÖKKALAN HYVÄKSI TUNNETTUA PEILILASIA MÄÄRÄTYISSÄ SUURUUKSISSA SUORAAN TEHTAALTA

Torvia, Torvenosia

Pumppuja, hanoja y. m. varastossa. - Vesi-, lämpö- ja viemärijohtoj

Helsingissä ja maaseudulla toimittaa

A. B. Vesijohtoliike O. Y.

Vuorimiehenk. 29 — Helsinki. — Telefooni 33 18

Häkli Lallukka ja Kumpp.

Omistaja **Juho Lallukka.**
Tukkukauppa Wiipurissa

suosittaa muitten tavarainsa ohella
todellisesti
hyvää

Teetä,

ota on saatavana kaikissa hyvin
varustetuissa kauppapuodeissa.

Jokainen käärye on varustettu vieressä olevalla leimalla
ja tavaramerkillä sekä sisältää tutkimustodistuksen. . .

huomautamme, että meidän teekääryeemme
ovat täysipainoisia

Arabian Tehdas

suorittaa Pariisin maailman
näyttelyssä v. 1900 Kulta-
-- mitalilla palkittuja --

Kaakeli ja Takkaunia.

Suuri valikoima mallia löytyy va-
rastossa ja uusia tehdään tilausten
ja herrojen Arkkitehtien piirus-
tusten mukaan.

POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKI

KAUPPAA JA TEOLLISUUTTA VARTEN

Pääkonttori *Wiipuri.*

Talletuskorko 4 1/2 0/0.
Juoksevan tilinkorko 2 1/2 0/0.
Rahanperimisiä.
Rembursseja.
Matkakreditiivejä.
Lainoja.

Haarakonttorit

<i>Helsinki</i>	<i>Käkisalmi</i>
<i>Hanko</i>	<i>Lappeenranta</i>
<i>Hamina</i>	<i>Maarianhamina</i>
<i>Heinola</i>	<i>Oulu</i>
<i>Hämeenlinna</i>	<i>Pori</i>
<i>Joensuu</i>	<i>Porvoo</i>
<i>Jyväskylä</i>	<i>Raahe</i>
<i>Kemi</i>	<i>Rauma</i>
<i>Kotka</i>	<i>Savonlinna</i>
<i>Kokkola</i>	<i>Sortavala</i>
<i>Kouvola</i>	<i>Tampere</i>
<i>Kristiinankaupunki</i>	<i>Turku</i>
<i>Kuopio</i>	<i>Uusikaupunki</i>
	<i>Waasa</i>

Palovakuutus- Osakeyhtiö

FENNIA

Unioonink. 30 - Helsingissä - Telef. 2 06

antaa **palovakuutuksia** kaikellaiselle kiin-
teelle ja irtaimelle omaisuudelle.

Helsingin Uusi Tapettitehdas

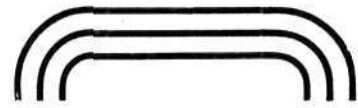
Omistaja W. Salvén

Unioonink. 32.

Suurin valikoima koti- ja ulkomaan-
laisia

Tapetteja - Reunuksia - Frii-
sejä - Rullakartiineja - Lino-
leumia **tunnetusti halpoihin**
hintoihin.

Erytysliike uutuuksia varten. Näyt-
teitä ilmaiseksi.

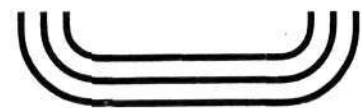

Aeskinäinen

Henkivakuutusyhtiö

Suomi

Koko voitto jaetaan va-
kautetuille. **Suurin ko-**
timainen **henkivakuu-**
tisyhtiö

Gust. Arvidsson'in

Kivipaino-

Atelierin

Helsinki.

netta. Tässä valmistetaan en-
sin booraksi-shellakka liuos,
sitten tervaväri- ja etikä liu-
os, joka kaadetaan edelliseen
ja hyvästi sekoitetaan.

Suomen yleisen käsiteolli-
suusyhdistyksen vuosikokous pi-
dettiin maanantaina 27 p:nä Mar-
raskuuta ja johti kokouksen kä-
sittelyä senaattori L. Clouberg.

Kun johtokunnan vuosikertomus
oli esitetty, myönnettiin johtokun-
nalle tilintarkastajain puoltama
vastuunvapaus viime toimintavuo-
den hallinnosta.

Erovooroiset johtokunnan jäse-
net tehtailija V. von Wright, rouva
H. Schildt ja arkkitehti V. Aspelin
valittiin uudelleen toimituksiin
sekä vuodeksi toimitsijamies T. Järve-
läis-vainajan tilalle maisteri H.
Ståhl. Lisätyn johtokunnan ero-
vooroiset jäsenet tohtorinna M.
Heikel ja vapaaherratar R. Lan-
genskiöld valittiin niinkään unde-
leen ja hra Otto Thylin vainajan
tilalle hänen seuraajansa, tirehtööri
R. Lång. Maisteri Ståhlin tilalle,
joka valittiin vakinaiseksi johto-
kunnan jäseneksi, valittiin tohtori
Max Oker-Blom. Tilintarkastajiksi
valittiin vapaaherra Uno von Troil
Turusta, tilanomistaja E. Ehnrooth
Helsinginpitäjistä ja apteekkari E.
M. Blom Lohjalta sekä näiden va-
ralle rautatienvirkamies U. Öller,
pormestarinrouva A. Öhman ja
apteekkari E. Sandroos.

Puheenjohtaja ilmoitti, että joh-
tokunnassa oli otettu käsiteltäväksi
kysymys yhdistyksen sääntöjen
muuttamiseksi tarkoituksella lak-
kauttaa lisätyn johtokunnan toi-
minta, koska on havaittu, että on
hankalaa antaa kysymyksiin kä-
sittelyä niin laajaperäiselle laitok-
selle kuin sanottu lisätty johto-
kunta on. Sen ohella on nostettu
kysymys siitä, että yhdistyksen
jäsenille myönnettäisiin yhdistyk-
sen arvonnassa yksi maksuton arpa.
Näiden asiain valmistelua varten
asetettiin valiokunta, ja lykättiin
kokous tässä suhteessa joulukuun
11 p:nä klo 5 illalla. Sanotun va-
liokunnan jäseniksi valittiin se-
naattori Clouberg, tehtailija von
Wright, asessori A. von Collan, neiti
A. Furuholm, maisteri H. Ståhl
ja kaupunginkasööri S. Ehrstedt.

Käsityönäyttely Uuteen-
kaupunkiin. Uudessa kau-
pungissa pannaan nyt joulu-
kuussa toimeen suuri kä-
sityönäyttely. Sen puuhaavat
yhdessä Vehmaan piirin maa-
miesseura ja Uudenkaupungin
käsityöläisyhdistys, ja saavat
siihen osaa ottaa kaikki Uu-
denkaupungin ja Vehmaan
maamiesseuran alueella asuvat
käsitöiden valmistajat. Palkin-
toja näyttelyssä tulee olemaan
runsaasti, sekä rahaa että kun-
niakirjoja, joten senkin seikan
puolestaan pitäisi oleman yllyt-
timenä valmistamaan runsaasti
esineitä näyttelyyn. Erittäin
olisi suotava, että liikkeenhar-
joittajat, kehoittasivat palve-
luksessan olevia oppilaita ja
sällejä valmistamaan näyttely-
esineitä, jotta näyttelystä tulisi
hyvin runsas ja monipuolinen